

### Το σύγχρονο Άγιον Όρος

Μετά την Σύναξη Πάντων των Αγίων, την προηγούμενη Κυριακή, αγαπητοί μου, η Εκκλησία μας σήμερα προβάλλει ενώπιόν μας τις ασκητικές και μοναστικές εκείνες μορφές, που, στη διάρκεια των αιώνων, ασκήθηκαν στην προσευχή, στην υπακοή, στην παρθενία και στην ακτημοσύνη, στην Χερσόνησο του Άθω, φθάνοντας, με την Χάρη του Θεού, στην Αγιότητα. Τιμά σήμερα την Σύναξη όλων των Οσίων και Θεοφόρων Πατέρων του Αγιωνύμου Όρους, γνωστούς και αγνώστους, από τον πρώτο οικιστή και ιδρυτή του, Όσιο Αθανάσιο τον Αθωνίτη, μέχρι και τις μέρες μας.

Το γεγονός αυτό, της τιμής των Αγιορειτών Αγίων, μάς δίδει την ευκαιρία να καταθέσουμε μερικές λιτές σκέψεις και διαπιστώσεις για το σύγχρονο Άγιον Όρος, που τόσο άκριτα λαιδορείται και επιπόλαια πολεμείται, από συγκεκριμένα κοσμικά συστήματα και συμφέροντα της εποχής μας. Οι σκέψεις αυτές είναι καρπός προσωπικών εμπειριών, αλλά και επισταμένων μελετών, σχετικά με την ζωή και την προσφορά του ευλογημένου αυτού τόπου που, στη γλώσσα της πίστεως και της ευσεβείας, έχει καταγραφεί ως το «Περιβόλι της Παναγίας».

Η πρώτη σκέψη σχετίζεται με την ποιότητα, το μορφωτικό επίπεδο και το Εκκλησιαστικό ήθος που χαρακτηρίζουν τους σύγχρονους Αγιορείτες Μοναχούς. Πρόκειται για νέους, κυρίως, ανθρώπους, οι οποίοι, από κοινού με τους γεροντότερους, αγωνίζονται για την διαφύλαξη του Μοναχικού ιδεώδους και διακονούν σ' αυτόν τον χώρο της Ορθόδοξης Ασκήσεως, με πλήρη συναίσθηση της ιστορικής τους ευθύνης και του βάρους της παραδόσεως που φέρουν στους ώμους τους. Είναι άνθρωποι που αποφάσισαν να εγκαταλείψουν τα θέλγητρα και τις ευκαιρίες του ψεύτικου αυτού κόσμου και να επιλέξουν το δρόμο που οδηγεί στην αποκάλυψη της αλήθειας, ένα τρόπο ζωής που μπορεί να φαντάζει ότι πορεύεται μακράν του κόσμου, αλλά, ουσιαστικά, υπάρχει για τον κόσμο. Το ασκητικό ιδεώδες, το Μοναστικό ήθος, η πιστή τήρηση των παραδεδομένων, το πνεύμα της υπακοής και της άσκησης, χαρακτηρίζουν τη ζωή 2.500 περίπου Μοναχών που αγωνίζονται στο στίβο της προσευχής, στα Κοινόβια, στις Σκήτες και στα Κελιά.

Η δεύτερη σκέψη είναι ότι οι άνθρωποι αυτοί έχουν, στην πλειονότητά τους, κατανοήσει το μέγεθος της ευθύνης τους απέναντι στην Εκκλησία και στην ιστορία, καθόσον αφορά στη διατήρηση, συντήρηση και

διάσωση των μνημείων στα οποία εγκαταβιούν, αλλά και των κειμηλίων και άλλων θησαυρισμάτων της Ορθοδοξίας τα οποία διαχειρίζονται. Και, ευτυχώς, ξεπέρασαν νωρίς τις ανεύθυνες και επιπόλαιες φωνές εκείνων που μέμφονταν την απόφαση των Αγιορειτών να δεχθούν έξωθεν βοήθεια προκειμένου να προχωρήσουν στην υλοποίηση των σπουδαιών έργων που συμβάλουν στη σωτηρία των μνημείων και των κειμηλίων, με εντυπωσιακά, ήδη, αποτελέσματα. Θα είχαν, ενδεχομένως, δίκιο οι επικριτές τους, αν η βοήθεια αυτή χρησιμοποιούνταν για την καλοπέραση των Μοναχών και την μετάβασή τους από τον πνευματικό στον υλιστικό τρόπο ζωής. Χρησιμοποιείται, όμως, για συγκεκριμένους σκοπούς και αυτό είναι καρπός του ενδιαφέροντος και της αγάπης τους για τον τόπο. Οι ίδιοι ζουν εν απλότητι, στην άσκηση και στην προσευχή. Αλλά γιατί η έξωθεν βοήθεια να θεωρείται εκκοσμίκευση και την ίδια στιγμή, να παραθεωρείται η ιστορική αλήθεια ότι τα Αγιορείτικα Μοναστήρια χτίστηκαν με την κρατική ενίσχυση της εποχής του Βυζαντίου, με την προσωπική μέριμνα και φροντίδα των αυτοκρατόρων, οι οποίοι φρόντιζαν να θεραπεύουν και να ικανοποιούν τις όποιες, κατά καιρούς, εμφανιζόμενες ανάγκες των Μοναχών; Αν εκείνη η πρακτική ήταν επαινετή και ευλογημένη, γιατί να μην είναι και η σημερινή;

Άλλη βασική διαπίστωση είναι ότι το Άγιον Όρος σήμερα κοσμείται από μεγάλες και σπουδαιές μορφές, προσωπικότητες μεγίστου πνευματικού βεληνεκούς, άξιους συνεχιστές της μεγάλης Ορθόδοξης παράδοσης, που θέλει τον χώρο του Μοναχισμού να αναδεικνύει φωτεινούς Εκκλησιαστικούς αστέρες. Πρόκειται για ανθρώπους που ξέρουν να αναδεικνύουν την πνευματική διάσταση και των πιο υλιστικών πραγμάτων και δεδομένων, που χαίρονται την απλότητα της Μοναχικής ζωής, ενώ, παράλληλα, είναι τόσο πολυπράγμονες προκειμένου να μεταδώσουν στον διψασμένο κόσμο το νερό της αλήθειας του Ευαγγελίου. Πρόκειται για ακοίμητους εργάτες της προσευχής που ξέρουν καλά ότι αυτή είναι που ελκύει ακόμα τη χάρη του Θεού στην πλανεμένη ανθρωπότητα.

Η τέταρτη και σημαντικότερη διαπίστωση είναι ότι το Άγιον Όρος πρέπει να διαφυλαχθεί από όλους τους υγιώς σκεπτόμενους φορείς σ' αυτόν τον τόπο. Να διαφυλαχθούν όλες οι ιστορικές διατάξεις, συνθήκες και συμφωνίες που κατοχυρώνουν το καθεστώς του και ν' αποκλειστούν ως επικίνδυνες οι φωνές εκείνες που θορυβούν εγείροντας ανεύθυνες αξιώσεις περί αλλαγής των πραγμάτων, στο όνομα είτε της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είτε ελεγχόμενων ανθρωπίνων συμπεριφορών. Έναν τόπο πνευματικής εργασίας και αγιότητας, όπως είναι το Άγιον Όρος, που τον σεβάστηκαν οι αιώνες και όλες οι εξουσίες, δεν πρέπει να τον προσεγγίζουμε με κοσμικά κριτήρια, αλλά με πνευματικές προϋποθέσεις, αναγνωρίζοντας σ' αυτόν και στους οικιστές του δεδομένα πνευματικά που σε καμία περίπτωση δε μπορούν να ταυτιστούν με τα δεδομένα που διέπουν τη ζωή κοσμικών συστημάτων. Το Άγιον Όρος, αδελφοί μου, είναι ο μεγαλύτερος Ορθόδοξος θησαυρός μας, που έχουμε την Θεία ευλογία να διαφυλάττουμε μέσα στην πατρίδα μας. Να δοξάζουμε τον Θεό γι' αυτό και να επικαλούμαστε την χάρη των παλαιών και συγχρόνων Αγίων του για την προσωπική μας πορεία και την πορεία ολόκληρου του κόσμου. ΑΜΗΝ!